

Høringsoppsummering – regler for ungdomsdemokrati i Den norske kirke

Innledning

Kirkerådet sendte 24. juni 2019 et forslag til regler for ungdomsdemokrati i Den norske kirke på høring til Ungdommens kirkemøte, ungdomsrådene i bispedømmene og bispedømmerådene med høringsfrist 11. oktober 2019. Det kom inn 13 hørings svar fra femten instanser – fem bispedømmeråd, to biskoper, seks ungdomsråd, Presteforeningen og Ungdommens kirkemøte.

Generelle tilbakemeldinger

Flere av høringsinstansene ga innledningsvis uttrykk for glede over forslaget om å tydeliggjøre ungdomsdemokratiet i kirkeordningen. *Borg biskop og bispedømmeråd* uttalte:

Biskop og bispedømmeråd vil understreke betydningen av at ungdomsdemokratiet i Den norske kirke blir tydeliggjort i kirkeordningen, og slik bidrar til forsterket legitimitet, engasjement og ansvarliggjøring. De siste årenes utvikling er i så måte gledelig, og det foreliggende forslaget vil etter vår oppfatning bidra til en ytterligere forsterkning av ungdomsdemokratiet i kirken.

I tillegg til å vedta de formelle rammene rundt ungdomsdemokratiet, så er det viktig at bispedømmene legger til rette for at ungdomstinget kan utvikle seg slik at lokalkirkens ungdomsarbeid også kan dra nytte av den kunnskapsbasen som ungdomstinget forvalter. I møte med fremtidens utfordringer må ungdomsdemokratiet organiseres slik at det kan bidra til inspirasjon, kunnskapsdeling, engasjement og nettverksbygging. Det er i denne sammenheng avgjørende at kirkens ansatte på ulike nivåer motiverer og legger til rette for at ungdom kan fortsette å ta ansvar i ungdomsdemokratiets organer.

Nord-Hålogaland bispedømmeråd uttalte:

Det er gledelig at det går gjennom regelverket for ungdomsdemokratiet i Dnk. Dette gir muligheter til å kunne styrke og forankre ungdommers medbestemmelse i den kirkedemokratiske strukturen. En slik forankring og styrking er essensiell for at kirken skal være et sted hvor barn og unge har innflytelse på linje med de voksne.

Presteforeningen uttalte:

Fram til i dag har Ungdommens kirkemøte hatt statutter fastsatt av Kirkerådet, mens reglene for ungdomsting og ungdomsutvalg har vært fastsatt i hvert bispedømme. Med denne saken løftes regelverket for ungdomsdemokratiet opp til et regelverk gitt av Kirkemøtet. Det innebærer en likedanning av ordningene for ungdomsting og ungdomsråd i alle bispedømmer. Presteforeningen støtter forslaget til regler for ungdomsdemokrati i Den norske kirke. Dette gir et tydeligere grunnlag og en mer enhetlig struktur for ungdomsdemokratiet i Den norske kirke.

Ungdomsrådet i Nidaros uttalte:

Strukturen i ungdomsdemokratiet slik vi ser det i dag, har vokst frem gjennom de siste tjue årene. Forslaget til Regler for ungdomsdemokratiet i Den norske kirke oppleves i store strekk som en beskrivelse av hvordan det er organisert i dag. Ungdomsrådet i Nidaros stiller seg bak forslaget til regelfesting av ungdomsdemokratiet i Den norske kirke, slik det fremkommer i forslaget. Ungdomsrådet i Nidaros mener det er viktig at delegater og observatører til Ungdommens kirkemøte, er medlemmer i DNK, og stiller seg dermed bak forslaget.

Til § 1. Formål

Det var få høringsinstanser som hadde kommentarer til formålsbestemmelsen. *Agder og Telemark bispedømmeråd* ønsket å legge til en setning i formålsbestemmelsen for å tydeliggjøre sammenhengen mellom ungdomsdemokrati og menighetenes ungdomsarbeid for øvrig som et siste punktum i paragrafen: «Reglene skal videre legge til rette for at ungdom engasjerer seg i menighetsarbeidet i Den norske kirke.»

Ungdommens kirkemøte uttalte seg ikke til formålsparagrafen.

Til § 2. Ungdomstinget i bispedømmet

Oppnevning av delegater fra menighetsrådene

Noen av høringsinstansene kommenterte forslaget om at representantene fra menighetene skal være oppnevnt av menighetsrådene i bispedømmet. *Oslo biskop, Oslo bispedømmeråd og Ungdomsrådet i Oslo* uttalte:

Vi vil bemerke at det er svært positivt at det, slik punkt a) sier, er menighetsrådene som er ansvarlige for å oppnevne representanter til Ungdomstinget i bispedømmet. Dette tror vi vil være med på å styrke menighetenes bevissthet om ungdomsdemokratiet og sette dette på agendaen.

Borg ungdomsråd uttalte:

Borg ungdomsråd foreslår at representantene velges av undervisningsansatt, og deretter oppnevnes av menighetsrådene i bispedømmet. Dette for å sikre at representantene har vært i en demokratisk prosess til ungdomstinget.

Stavanger ungdomsråd og Stavanger bispedømmeråd gikk på den annen side imot dette forslaget. *Stavanger ungdomsråd* uttalte:

Ungdomsrådet erkjenner at en slik rutine også kan ha positiv effekt på eierskap til Ungdomstinget i menighetsrådet. Derimot viser all erfaring at en slik praksis medfører et unødvendig ledd som både skaper forsinkelser i utvelgelse, og vil i verste fall føre til lav deltakelse grunnet manglende vedtak. Vi foreslår at mandatet for utvelgelse gis til menigheten generelt.

Stavanger bispedømmeråd ga uttrykk for samme oppfatning. *Ungdommens bispedømmeråd i Tunsberg bispedømme* uttalte:

Rådet frykter at den tydelige forankringen i menighetsrådene kan gjøre det mer krevende å rekruttere ungdom til Ungdomstinget. Ofte rekrutteres ungdommene den siste tiden før ungdomstinget, og dersom representasjonen må behandles i menighetsrådet vil tiden i mange tilfeller være knapp, og man vil eventuelt være avhengig av at menighetsrådet kan møtes til hastebehandling. Behandlingen i menighetsrådet vil også være et ekstra ledd for de lokale ungdomslederne, som ofte gir uttrykk for at det er utfordrende å rekruttere til tinget allerede. Rådet ønsker at reglene gir rom for at ansvaret for å velge representanter kan delegeres til det lokale ungdomsdemokratiet eller til staben i menigheten.

Ungdommens kirkemøte uttalte:

UKM 2019 gir sin tilslutning til forslaget §2 a), om at menighetsrådene i bispedømmet oppnevner inntil to representanter til ungdomstinget i bispedømmet. UKM 2019 ser samtidig at det er viktig å involvere staben og eventuelle ungdomsutvalg, som ofte er tettere på ungdomsarbeidet i en menighet. Vi forutsetter at menighetsrådene der det er naturlig, henter inn råd om hvem som bør sendes.

Observatører på ungdomstinget

Enkelte høringsinstanser tok opp spørsmål om observatører på ungdomstinget. *Agder og Telemark bispedømmeråd* uttalte:

Agder og Telemark bispedømme gjennomfører sitt Ungdomsting sammen med en større konferanse (Byklekonferansen som fra 2020 flyttes til Grimstad). På denne konferansen kan ungdommene som ikke er delegater ha status som observatører til Ungdomstinget. Dette anser vi som en positiv satsing på Ungdomsdemokratiet som kan være aktuell også for andre bispedømmer.

Agder og Telemark bispedømmeråd foreslår derfor et tillegg (punkt e, understreket) til §2.

Ungdomsting består av:

e) menighetene står fritt til å sende så mange observatører de ønsker. Talerett kan gis av Ungdomstinget ved søknad.

Som en følge av dette endringsforslaget må setningen under også redigeres: Representantene etter bokstav a), b), d) og e) må være i aldersgruppen 15–30 år.

Hamar bispedømmeråd uttalte:

I høringsnotatet åpnes det for at menigheter kan sende observatører ut over to delegater til ungdomsting. I Hamar bispedømme har vi de siste årene gitt menighetene mulighet til å sende inntil tre delegater til ungdomstinget som et tiltak for å øke deltagelsen. I praksis har vi ikke opplevd problemer knyttet til at menigheter som sender tre delegater får for stor representasjon i ungdomstinget. Snarere opplever vi det som positivt at alle delegatene har stemmerett, da dette skaper et større engasjement.

Ungdomsrådet i Hamar bispedømme uttalte:

Hamar bispedømmes ungdomsråd mener at to delegater fra hver menighet og organisasjon er tilstrekkelig, men at det er fint om flere deltar som observatører.

Representasjon fra barne- og ungdomsorganisasjoner

Stavanger bispedømmeråd uttalte:

Videre står det i høringsforslaget at «barne- og ungdomsorganisasjoner tilknyttet Den norske kirke driver store deler av ungdomsarbeidet tilknyttet Den norske kirke».

Vi erfarer at det er viktig og godt samarbeid mellom menigheter i Stavanger bispedømme og barne- og ungdomsorganisasjoner. Samtidig er det vår opplevelse at det i stor grad er ansatte i menigheter som i hovedsak styrer eget barne- og ungdomsarbeid. Bruken av ordet «driver» blir derfor misvisende.

Stavanger ungdomsråd uttalte:

Videre står det i høringsforslaget at «barne- og ungdomsorganisasjoner tilknyttet Den norske kirke **driver** store deler av ungdomsarbeidet tilknyttet Den norske kirke».

Vi erfarer at det er viktig og godt samarbeid mellom menigheter i Stavanger bispedømme og barne- og ungdomsorganisasjoner. Samtidig er det vår opplevelse at det i stor grad er ansatte i menigheter som i hovedsak styrer eget barne- og ungdomsarbeid. Bruken av ordet «driver» blir derfor misvisende.

Medlemskap i Den norske kirke

Hamar bispedømmeråd uttalte:

Det bør påpekes under §2 at alle delegater må være medlem i Den norske kirke, på samme måte som dette nevnes §4 nest siste avsnitt. Samiske representasjon i ungdomstingene er ikke nevnt. Ifølge forslaget er det Ungdomstinget i de tre nordligste bispedømmene som oppnevner representanter til Samisk ungdomsutvalg. Da er det en svakhet at samisk representasjon ikke er sikret i disse ungdomstingene.

Ungdomsrådet i Nidaros uttalte:

Ungdomsrådet har erfaringer med at det lokalt er godt samarbeid mellom flere kirkesamfunn, og at ungdom kan ha stort utbytte av å delta i hverandres arrangementer og sosiale sammenhenger. Ungdomsrådet mener at det kan gis åpning for at menighetene kan velge delegater til ungdomstingene som ikke er medlemmer, når dette er ungdom som deltar aktivt og som har nødvendig tillit. DNK er imidlertid en medlemsorganisasjon, og derfor bør det stilles krav om medlemskap for å kunne delta med stemmerett.

Ungdomsrådet i Nidaros foreslår at følgende anliggende tas inn i §2:

- Menighetenes valgte delegater som er medlemmer i DNK, møter til ungdomsting med tale-, forslags- og stemmerett, og kan stille til valg til Ungdomsrådet.
- Delegater som ikke er medlemmer, kan møte til ungdomsting med tale og forslagsrett. Disse har ikke stemmerett og kan ikke stille til valg til Ungdomsrådet.

Ungdomsrådet i Hamar uttalte:

Det bør påpekes under §2 at alle delegater må være medlem i Den norske kirke, på samme måte som dette nevnes §4 nest siste avsnitt.

Andre innspill til § 2

Ungdommens bispedømmeråd i Tunsberg bispedømme uttalte:

Ungdomsrådet er et rådgivende organ for biskopen og bispedømmerådet som uttaler seg i saker som gjelder Den norske kirke i bispedømmet. Rådet foreslår å stryke i bispedømmet. Fordi dette kan oppfattes som en begrensning av

ungdomstingets mandat til å uttale seg i mange aktuelle ungdomsspørsmål. Ofte behandler ungdomstingene saker som i større grad har en nasjonal eller internasjonal karakter enn regional karakter. Eksempelvis saker knyttet til kirkeordning, demokrati, liturgi og miljø.

Ungdomsrådet i Hamar bispedømme uttalte:

Samiske representasjon i ungdomstingene er ikke nevnt. Ifølge forslaget er det Ungdomstinget i de tre nordligste bispedømmene som oppnevner representanter til Samisk ungdomsutvalg. Da er det en svakhet at samisk representasjon ikke er sikret i disse ungdomstingene.

Oslo biskop, Oslo bispedømmeråd og Ungdomsrådet i Oslo uttalte:

Vi vil også påpeke nødvendigheten av at det er det enkelte bispedømmeråd, som i samråd med ungdomsrådet, fastsetter nærmere bestemmelser for ungdomstinget.

Til § 3. Ungdomsråd i bispedømmet

Ungdomsrådets sammensetning

Flere av høringsinstansene hadde kommentarer til forslaget om at ungdomsrådet skal bestå av «et medlem oppnevnt av bispedømmerådet».

Oslo biskop, Oslo bispedømmeråd og Ungdomsrådet i Oslo uttalte at «det bør legges til at det fortrinnsvis bør være oppnevnt et medlem under 30 år fra bispedømmerådet. *Hamar bispedømmeråd* understreket viktigheten av at kontakten mellom bispedømmeråd og ungdomsråd er god, og mente derfor at

«Når bispedømmerådet velger sitt medlem til ungdomsråd, bør dette medlemmet derfor være et av medlemmene i bispedømmerådet. Det kan imidlertid finnes unntak som gjør det tjenlig med andre løsninger. I de tilfeller der representanten ikke er under 30 år, bør vedkommende ikke ha stemmerett.»

Ungdomsrådet i Hamar bispedømme viste til at det har vært ulik praksis knyttet til om bispedømmerådets medlem i ungdomsrådet har møtt med tale- og forslagsrett eller alle rettigheter. Ungdomsrådet uttalte at «Dersom bispedømmerådets medlem i ungdomsrådet skal ha stemmerett, mener Hamar bispedømmes ungdomsråd at det presiseres at dette kun gjelder dersom vedkommende er under 30 år».

Stavanger bispedømmeråd la vekt på at

«i lys av Ungdomsrådets mandat som et rådgivende organ til bispedømmerådet og biskop er det av stor betydning at ungdomsrådet er

uavhengig og selvbestemmende. Stavanger bispedømmeråd mener at ungdomsrådet bør være et eget, selvstendig organ, uten representasjon fra andre.»

Stavanger ungdomsråd, var på den annen side

«derimot positive til representasjon fra Bispedømmerådet i ungdomsrådet. Vi mener en representant valgt blant rådets medlemmer kunne tenkes å bidra til bedre samordning. Det er viktig for oss å understreke at vedkommende fortrinnsvis bør være under 30 år, at vedkommende kun har talerett og ikke ha stemmerett i ungdomsrådet. Dette for å ivareta selvstendigheten og uavhengigheten som et rådgivende organ.»

Ungdomsrådet i Nord-Hålogaland bispedømme uttalte:

Vi har en kommentar til setningen «ett medlem valgt av bispedømmerådet.» Dette er noe vi i Nord-Hålogaland Ungdomsråd ikke har praktisert, men vi vet at dette er praktisert av noen av de andre ungdomsrådene. Vi lurer på om det er denne setningen, som er ment å være den samiske delegaten som kommer fra de tre bispedømmene med samisk forvaltningsansvar. Vi foreslår å endre setningen fra «ett medlem valgt av bispedømmerådet», til «ett medlem som er valgt på særskilt grunnlag.»

Ungdommens bispedømmeråd i Tunsberg bispedømme uttalte:

Rådet foreslår å stryke og ett medlem valgt av bispedømmerådet. Fordi rådet oppfatter dette som en svekking av ungdomsdemokratiets autonomi. Rådet ønsker å få sitt mandat fra ungdomsdemokratiet. Dersom leddet likevel står, ønsker rådet at vedkommende skal være under 30.

Ungdommens kirkemøte uttalte:

UKM 2019 gir sin tilslutning til forslaget §3 første ledd om sammensetningen av ungdomsrådet, men med noen presiseringer. Vi støtter at bispedømmerådet skal oppnevne et medlem til ungdomsrådet, men forutsetter at vedkommende er medlem av bispedømmerådet. Videre foreslår UKM 2019 at det oppnevnte medlemmet fra bispedømmerådet møter som observatør.

Samisk representasjon

UKM 2019 foreslår at man tar inn en bestemmelse om at minst ett medlem i ungdomsrådene i de tre nordligste bispedømmene bør være samisk.

Ungdomsrådets oppgaver

Enkelte av høringsinstansene tok til orde for at å gjøre noen justeringer i ungdomsrådets formålsbestemmelse. *Borg ungdomsråd* og *Borg biskop og bispedømmeråd* ga uttrykk for at ungdomsrådets rådgivende rolle ikke bør

«avgrenses til saker «som angår ungdoms situasjon»» (*Borg biskop og bispedømmeråd*), men bør å ha mulighet til «å kunne uttale seg om saker som angår kirke og samfunn, i en videre sammenheng» (*Borg ungdomsråd*). *Borg biskop og bispedømmeråd* foreslo også

«å modifisere paragrafen til at ungdomsrådet skal «ha mulighet til å uttale seg». Slik paragrafen nå er formulert kan det fremstå som en lovpålagt plikt at ungdomsrådet skal uttale seg i alle saker som bispedømmerådet behandler, noe som vil være urealistisk. Videre mener biskop og bispedømmeråd at ordningen med at representanter til ungdomstinget oppnevnes av menighetsrådet er med å gi ungdomsstrukturen legitimitet, noe som er udelt positivt.»

Tale- og forslagsrett til ungdomsrådslederen i bispedømmerådet

Agder og Telemark bispedømmeråd foreslo «å legge til følgende setning til slutt i tredje avsnitt: Leder av ungdomsrådet gis formell observatørstatus på bispedømmerådsmøter.»

Til § 4. Ungdommens kirkemøte

Noen høringsinstanser mente det bør være mulig å sende observatører til Ungdommens kirkemøte i tillegg til delegatene fra ungdomsrådene. *Hamar bispedømmeråd* uttalte at «det bør tydeliggjøres i reglene at det er anledning til å sende observatører i tillegg til delegatene. Bispedømmerådet mener observatørene bør være uten tale- og forslagsrett.» *Ungdomsrådet i Hamar bispedømme* mente «det [bør] avklares om bispedømmene har anledning til å sende observatører i tillegg til de to delegatene, og om observatører i så fall har tale- og forslagsrett.» *Agder og Telemark bispedømmeråd* foreslår en endring «for å understreke at det enkelte Ungdomsråd kan sende observatører til Ungdommens kirkemøte. Vi mener det vil være sunt for ungdomsdemokratiet at ungdomsrådsmedlemmer kan gis denne muligheten.» *Borg ungdomsråd* uttalte:

Avsnittet som følger av §4 påpeker at «Forsvarets tros- og livssynskorps kan også sende en observatør med tale- og forslagsrett til Ungdommens kirkemøte.» *Borg Ungdomsråd* foreslår her at dette lange avsnittet kuttet ned slik at ingen ekskluderes. Alternativt må man tenke gjennom og diskutere hvem som skal nevnes.

Noen høringsinstanser kommenterte spørsmålet om medlemmene i Samisk ungdomsutvalg. *Borg ungdomsråd* uttalte:

«foreslår å gi medlemmene i Samisk ungdomsutvalg alle rettigheter, i stedet for delegater fra hvert av de tre nordligste bispedømmene. På den måten sikres samisk representasjon på ungdommens kirkemøtet.»

Ungdomsrådet i Nord-Hålogaland bispedømme uttalte:

- Vi stiller spørsmål ved hvorfor Samisk Ungdomsutvalg ikke er representert på lik linje med Den norske kirkes ungdomsutvalg. Begge organene ligger på samme nivå på demokratistrukturen i Den norske kirke. NHUR mener at Samisk Ungdomsutvalg burde samarbeide med Den norske kirkes ungdomsutvalg om gjennomføring av UKM og stille med fullt råd med stemmerett på UKM. Det er også mulig å få til en samling av samiske delegater under UKM for å snakke om saker som angår samisk kirkeliv.
- Vi stiller også spørsmål ved hvem som kan sende samisk delegat til UKM, her mener NHUR at Oslo Bispedømme også burde få sende en samisk delegat fra sitt bispedømme.

Oslo biskop, Oslo bispedømmeråd og Ungdomsrådet i Oslo uttalte:

Vi mener at døve menighetene bør ha to delegater. I forslaget legges det opp til at de har en delegat og en observatør. Døve menighetene er et landsdekkende prosti som jobber både gjennom egne menigheter og kirker, samt i samspill med alle hørende menigheter. I forslaget har samisk ungdomsutvalg to delegater, samt at hele utvalget har møte, tale- og forslagsrett. I tillegg har de tre bispedømmene i samisk språkområde en samisk delegat hver. Landsutvalget for unge døve ligger for tiden nede, men det er viktig at reglene nå legges til rette for at dette utvalget i fremtiden har en viktig plass i ungdomsdemokratiet. I tillegg vet vi at det er svært utfordrende å komme alene som døve delegat og det vil være lettere å få med to dersom begge også har stemmerett.

Stavanger ungdomsråd uttalte:

I § 4 står det beskrevet at ungdommens kirkemøte består av:
g) medlemmer av ungdomsråd, Kirkerådet og Samisk kirkeråd som er under 30. Vi mener at det også i dette leddet må være en antallsbegrensning, i likhet med ovennevnte punkter i samme paragraf. Vi foreslår at ungdomsråd, Kirkerådet og Samisk kirkeråd kan stille med en delegat hver.

Ungdommens bispedømmeråd i Tunsberg uttalte:

Til §4, a: *valgt av og blant hvert ungdomsråd,*
I denne paragrafen ønsker rådet at det også åpnes for at delegater kan velges direkte fra ungdomstinget, eller når situasjonen krever det, at man kan sende en delegat uten valg. (Eksempelvis ved sykdom eller andre uforutsette hendelser).

§ 4, a og g.

Rådet ønsker at det presiseres at medlemmer av bispedømmeråd (g) kommer i tillegg til delegatene valgt av ungdommene (a).

Ungdommens kirkemøte uttalte:

Samisk representasjon

UKM 2019 drøftet hva som skal være ordningen for samisk representasjon i Ungdommens kirkemøte, med bakgrunn i at UKM 2017 vedtok at man ønsket at hele Samisk ungdomsutvalg (SUNG) skulle få delegatstatus på Ungdommens kirkemøte. UKM 2019 gir sin tilslutning til forslaget §4 b) og c), om at det på UKM møter en samisk delegat fra hver av de tre nordligste bispedømmene, samt to delegater fra SUNG, i tillegg til at medlemmene av SUNG som ikke er delegater gis møterett som observatører på UKM.

Andre organisasjoner

UKM 2019 drøftet også forholdet til andre organisasjoners representasjon på Ungdommens kirkemøte. I forslaget står det i §4 e) at det skal sendes en delegat fra hver av organisasjonene som driver ungdomsarbeid tilknyttet Den norske kirke, oppnevnt av organisasjonenes styrer. Her ønsker UKM 2019 en klarere tekst, som avklarer definisjonsmyndigheten for hvem som kan sies å drive ungdomsarbeid tilknyttet Den norske kirke. Det bør også avklares hvorvidt det har noe å si om disse organisasjonene har kristen formålsparagraf eller ikke, noe som er blitt aktualisert ved at Changemaker har endret sin formålsparagraf og tatt ut kristendommen fra sitt grunnlag.

UKM 2019 foreslår derfor å klargjøre at det er Den norske kirkes ungdomsutvalg som, i likhet med i dag, har myndighet til å invitere organisasjoner til Ungdommens kirkemøte. Vi foreslår også å differensiere mellom organisasjonene på bakgrunn av formål, slik at organisasjoner som ikke har kristen formålsparagraf kan inviteres til å sende en observatør.

Døvekirkens representasjon

UKM 2019 ønsker at Døvekirkens representasjon på Ungdommens kirkemøte økes fra forslaget 1 til 2 delegater.

(...)

Ny §4 d) og e) og nytt ledd i paragraf 4, om andre organisasjoners representasjon på Ungdommens kirkemøte:

d) to delegater fra døvemenighetene, oppnevnt av Døvekirkens fellestråd,
e) en delegat fra hver av organisasjonene som driver ungdomsarbeid tilknyttet Den norske kirke. Organisasjonen må ha kristen formålsparagraf og ha mottatt invitasjon fra Den norske kirkes ungdomsutvalg. Delegaten oppnevnes av organisasjonenes styrer.

[...]

Organisasjoner som driver ungdomsarbeid tilknyttet Den norske kirke, men ikke har kristen formålsparagraf, kan inviteres til å sende en observatør. Den norske kirkes ungdomsutvalg bestemmer hvilke organisasjoner som inviteres.

Til § 5. Den norske kirkes ungdomsutvalg

Det var få høringsinstanser som hadde kommentarer til paragrafen om Den norske kirkes ungdomsutvalg. *Oslo biskop, Oslo bispedømmeråd og Ungdomsrådet i Oslo* uttalte likevel at:

Vi vil fremheve at det fremstår som noe underlig å regelfeste at det skal velges to på «bakgrunn av særlig kompetanse». For det første er det uklart hva som menes med «særlig kompetanse» og på hvilken måte kommer man frem til kandidater som har denne kompetansen. Det kommer heller ikke frem på hvilken måte de to medlemmene som velges med «særskilt kompetanse» kompletterer de øvrige valgte medlemmene i utvalget. Vi mener at i utgangspunktet bør alle medlemmer av utvalget velges på lik linje på Ungdommens kirkemøte. Utvalget kan hente inn personer med ulik kompetanse til saker der de trenger det.

Subsidiert bør det velges leder og fem medlemmer på UKM og så må Kirkerådet i etterkant supplere utvalget med to medlemmer med nødvendig faglig kompetanse, mer i likhet med slik det var før 2018.

Forslag til endring:

«Den norske kirkes ungdomsutvalg består av åtte medlemmer valgt av Ungdommens kirkemøte. Det er særskilt valg på leder. Funksjonstiden er på to år. Utvalget kan hente inn ulik faglig kompetanse i saker der de har behov for det»

Ungdomsrådet vil holde frem at dersom dette ikke skulle bli vedtatt ønsker man følgende endring:

«Den norske kirkes ungdomsutvalg består av åtte medlemmer. Leder og fem andre medlemmer skal velges av og blant delegatene på Ungdommens kirkemøte. Kirkerådet supplerer utvalget med to medlemmer med nødvendig faglig kompetanse. Funksjonstiden er på to år»

Til § 6. Samisk ungdomsutvalg

Hamar bispedømmeråd og ungdomsrådet i Hamar bispedømme var opptatt av at «det må sikres at også sør-samiske representanter fra Hamar bispedømme har mulighet til å bli oppnevnt til Samisk ungdomsutvalg» og at «sør-samiske representanter fra Hamar bispedømme bør kunne delta på ungdomsting i Nidaros for å kunne bli valgt til Samisk ungdomsutvalg».

Ungdomsrådet i Nord-Hålogaland bispedømme uttalte:

Vi har en kommentar til setningen «en representant oppnevnt for to år av ungdomstingene i Nord-Hålogaland, Sør-Hålogaland, Nidaros og Oslo bispedømme.» Vi stiller oss meget positiv til at det oppnevnes samisk delegat fra Oslo bispedømmes Ungdomsting til Samisk ungdomsutvalg. Dette er med å

styrke representasjonen fra et område hvor det befinner seg mange unge samer.

Til § 7. Mindre endringer

Det var få høringsinstanser som hadde kommentarer til forslaget til § 7. *Oslo biskop, Oslo bispedømmeråd og Ungdomsrådet i Oslo* uttalte:

Vi vil hevde at denne paragrafen må utvides med en leddsetning, slik at Den norske kirkes ungdomsutvalg får medvirkning på dette.

Forslag til endring:

«Kirkerådet kan gjøre mindre endringer i reglene, etter uttalelse fra Den norske kirkes ungdomsutvalg»

Spørsmål om stemmerett for leder av Den norske kirkes ungdomsutvalg/Ungdommens kirkemøtes representanter på Kirkemøtet

Noen av høringsinstansene uttalte seg om ungdomsrepresentasjon i Kirkemøtet. *Nord-Hålogaland ungdomsråd* uttalte at:

Vi synes det er uheldig at delegatene sendt fra UKM til KM ikke stiller med stemmerett. Dette mener vi bidrar til å skape et klart skille mellom ungdomsdemokratiet og det øvrige av demokratiet i DNK. Dette gjør at man sitter med en struktur som ikke gir ungdommer noen egentlig slagkraft i det systemet som har avgjørelsesmyndighet.

Stavanger ungdomsråd uttalte:

Vi mener at leder for ungdomsutvalget gis stemmerett i kirkemøtet.

Oslo biskop, Oslo bispedømmeråd og Ungdomsrådet i Oslo uttalte:

Kirkemøtekomitéen mener at man i arbeidet med nærmere bestemmelser om ungdomsdemokratiet bør vurdere muligheten for at lederen for Den norske kirkes ungdomsutvalg har stemmerett i Kirkemøtet.

Oslo bispedømmeråd støtter at Kirkerådet tar dette med i videre behandling av delutredning 3 om kirkelig demokrati.

Ungdomsrådet vil fremheve at leder for Den norske kirkes ungdomsutvalg bør ha stemmerett i Kirkemøtet. Lederen velges demokratisk på Ungdommens kirkemøte og sitter i kraft av dette også i Kirkerådet. Som representant for alle medlemmer under 30 år i Den norske kirke bør denne også ha stemmerett i

Kirkemøtet. Vi ber Kirkerådet ta dette innspillet med seg i videre behandling av delutredning 3 om kirkelig demokrati.

Ungdommens kirkemøte uttalte:

UKM 2019 er klar i sin tale: Vi ønsker at den valgte lederen i ungdomsdemokratiet skal få stemmerett i Kirkemøtet. Flere spør seg hva Den norske kirke vil med ungdomsdemokratiet, om man ikke har stemmerett i det øverste organet. Andre påpeker at valgordningen til bispedømmeråd ikke sikrer at noen under 30 år faktisk blir valgt inn. Andre igjen peker på at lederen i ungdomsdemokratiet tilbringer nærmere 30 møtedager i året i Kirkerådet, Den norske kirkes ungdomsutvalg, Ungdommens kirkemøte og Kirkemøtet. Det kan bli krevende å rekruttere noen til et slikt verv om man ikke samtidig kan tilby reell innflytelse. Til sist er det viktig for oss å understreke at lederen i ungdomsdemokratiet representerer om lag 680 000 medlemmer av Den norske kirke mellom 15 og 30 år. Disse er ofte underrepresentert i kirkens styrende organer. Å gi leder en slik stemmerett vil være et viktig steg på veien mot bedre ung representasjon i kirkemøtet.

Andre tilbakemeldinger fra høringen

Ungdomsrådet i Hamar bispedømme uttalte:

I tillegg til de foreslåtte punktene, mener Hamar bispedømmes ungdomsråd at det er viktig å fokusere på ungdomsrepresentasjon i bispedømmerådene. Ved kirkevalget i 2019 var det en markant nedgang av bispedømmerådsmedlemmer under 30 år sammenlignet med valget i 2015. I tre bispedømmer er det ingen medlemmer under 30 år, hvorav Hamar er et av disse (...). [D]et reiser også et spørsmål om hvordan ungdomsrepresentasjon kan sikres i bispedømmerådene. Dersom det ikke er noen medlemmer i bispedømmerådet under 30 år, mener Hamar bispedømmes ungdomsråd at ungdomsrådet skal oppnevne et medlem til bispedømmerådet med alle rettigheter dersom vedkommende er over 18 år.